

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.C. L.**, so sídlom D.S. 57, D. 2, Í., právne zastúpený advokátom JUDr. I.M., L.3/a, B., proti žalovanému: **F.n. m. S. R.**, sídlom D.27, B., IČO: X., právne zastúpený advokátom JUDr. Š.D., M.N. 45, B., o zaplatenie 99 703,- Sk, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 1Cbm 15/04-234 z 19. mája 2006, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 19.mája 2006 č.k. 1Cbm 15/04-234 sa **z r u š u j e** a vec sa mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 19. mája 2006 č.k. 1Cbm 15/04-234 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia úrokov z omeškania vzniknutých za omeškanie s plnením peňažného záväzku s vyplácaním dlhopisov. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 27 496,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa žalobca na základe zmlúv o postúpení pohľadávok jednotlivými majiteľmi dlhopisov sa stal vlastníkom pohľadávok voči žalovanému, ktoré pozostávajú z úrokov z omeškania vzniknutých omeškaním žalovaného so splnením peňažného dlhu majiteľom dlhopisov. Ustanovenia § 24 ods., ods. 8 a ods.11 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších prepisov, je potrebné vykladať v ich vzájomnej súvislosti. V § 24 ods.6 cit. zákona je stanovená splatnosť dlhopisu, pričom v ods. 11 zákon stanovuje lehotu, v ktorej je žalovaný povinný najneskôr splatiť osobám uvedeným v ods. 3 a v ods. 9 dlhopis,

vrátane jeho výnosu. Keďže žalovaný splnil svoje záväzky pred uplynutím lehoty stanovenej v § 24 ods. 11 zákona č. 92/1991 Zb., nemohol sa dostať do omeškania a žalobcovi nevzniklo právo na vymáhané úroky z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP, podľa zásady úspešnosti žalovaného v konaní.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie.

Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu. Namietal, že súd prvého stupňa sa nedostatočne vysporiadal s jeho právnou argumentáciou a s právnou argumentáciou žalovaného. Svoje odvolanie zdôvodnil tým, že má zato, že žalovaný sa dostal do omeškania so splatením menovitých hodnôt a výnosov z dlhopisov F. n. m. S.R. tých majiteľov, ktorí svoje nároky na žalobcu postúpili, pretože im ich zaplatil až po dni splatnosti teda po 31. decembri 2000. Vydanie dlhopisu podľa § 24 ods. 4 zákona č. 91/1992 Zb. predstavovalo vznik synalagmatického právneho vzťahu medzi žalovaným a bývalými majiteľmi dlhopisov F. n. m. S.R. Teda právneho vzťahu, z ktorého vznikol žalovanému ako emitentovi dlhopisu F. n. m. S.R. záväzok zaplatiť majiteľovi dlhopisu ku dňu jeho splatnosti menovitú hodnotu dlhopisu a zákonom stanovený výnos. Dlhopis predstavoval záväzkový vzťah medzi žalovaným ako dlžníkom a majiteľom dlhopisu F. n. m. S.R. ako veriteľom.

Následne sa odvolateľ zaoberal výkladom právneho pojmu doby splatnosti. Pre určenie omeškania žalovaného je podľa neho rozhodujúci § 24 ods. 6 a nie § 24 ods. 11 zákona č. 92/1991 Zb. Dôvodil, že doba splatnosti akéhokoľvek cenného papiera plynie vždy a zásadne od momentu jeho vydania a skončí dňom jeho splatnosti. Je nepochybné, že dlhopisy F. n. m. S.R. neboli cennými papiermi s jednoročnou dobou splatnosti, ako to tvrdí žalovaný, ale že doba splatnosti bola päť rokov. Vyplýva to zo skutočnosti, že výnos F. n. m. S.R. sa počítal za dobu piatich rokov t.j. odo dňa ich emisie (1.1.1996) do dňa ich splatnosti (31.12.2000) a nie za dobu jedného roka. Uvedené vyplýva aj z § 24 ods. 10 cit. zákona, podľa ktorého v prípade splatenia menovitej hodnoty dlhopisu pred dobou splatnosti podľa § 24 ods. 6 (t.j. 31.12.2000), je žalovaný povinný splatiť týmto osobám aj pomernú časť výnosov. Ak by však doba splatnosti dlhopisov bola jednoročná, výnos by sa musel počítať od 1.1.2001.

Ďalej žalobca argumentoval, že pokiaľ by úmyslom zákonodarcu skutočne bolo ustanoviť, že § 24 ods. 6 má byť rozhodujúci výlučne pre určenie úrokového výnosu z dlhopisov a pre začiatok plynutia doby ich splatnosti, bolo by značne nelogické, aby zákonodarca dátum 31. 12. 2000 označil za deň splatnosti dlhopisov a nie za dátum rozhodný pre stanovenie ich úrokového výnosu. Žalobca má zato, že ak raz vznikla

žalovanému povinnosť dlhopisy splatiť, nemôže dodatočne vzniknúť ďalšia nová povinnosť dlhopisy splatiť. V § 24 ods. 11 cit. zákona stanovuje všeobecnú dobu splatnosti dlhopisov F. n. m. S.R., ktorá je aplikovateľná na určenie najneskoršieho termínu ich splatenia žalovaným. Táto všeobecná doba splatnosti je však aplikovateľná iba za predpokladu, že nenastane taká právna skutočnosť, na základe ktorej by žalovaný bol povinný splatiť dlhopisy F. n. m. S.R. pred jej uplynutím.

Prvou právnou skutočnosťou, ktorá spôsobila vznik povinnosti žalovaného splatiť dlhopisy F. n. m. S.R. skôr, bolo ustanovenie § 24 ods.7 cit. zákona pre majiteľov, ktorý dosiahli vek 70 rokov a viac a druhou právnou skutočnosťou bolo ustanovenie § 24 ods. 6 cit. zákona, ktoré ustanovovalo, že dlhopis F. n. m. S.R. vrátane výnosu, je splatný 31. 12. 2000. Žalobca je toho názoru, že § 24 ods. 11 cit. zákona je možné považovať za stanovenie všeobecnej doby splatnosti dlhopisov. Táto však nemá žiaden vplyv na skutočnosť, že nedodržaním osobitnej doby splatnosti dlhopisov uvedenej v § 24 ods. 6 cit. zákona sa žalovaný dostal do omeškania, na základe čoho mu vznikla povinnosť zaplatiť bývalým majiteľom dlhopisov úroky z omeškania. V závere odvolania žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 8/1995, sp.zn. PL. ÚS 13/97 z 19. júna 1998, podľa ktorého mali byť dlhopisy F. n. m. S.R. ich majiteľom zo strany žalovaného splatené v dobe ich splatnosti t.j. 31. 12. 2000 respektíve 31. 12. 1997 a nie v lehote do 31. 12. 2001.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Uviedol, že vo viacerých sporoch vedených so žalobcom v totožných veciach bol úspešný a nároky žalobcu boli zamietnuté. Poukázal na niektoré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s tým, že sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) vec prejednal v zmysle § 212 ods.1 OSP s nariadením pojednávania v zmysle § 214 ods. 1 OSP a po takomto preskúmaní odvolania žalobcu dospel k názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Základnou otázkou v predmetnom spore je posúdenie, či sa žalovaný dostal do omeškania s vyplatením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov emitovaných žalovaným, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu, teda či žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania vo výške 17,5 % ročne vo vyčíslenej výške v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z.

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že žalovaný splatil oprávneným osobám dlhopis, vrátane ich výnosov do 31. decembra 2001. Sporným zostala otázka, či žalovaný

mal splatiť dlhopisy vrátane ich výnosov do 31. decembra 2000, ako tvrdí žalobca, alebo splatnosť bola stanovená právnym predpisom do 31. decembra 2001, ako tvrdí žalovaný.

Splatnosť menovitej hodnoty dlhopisov F. n. m. S.R. a ich výnosov je upravená v ustanoveniach § 24 ods. 6, 7, 10 a 11 zákona č. 92/1991 Zb. Podľa § 24 ods. 6 cit. zákona je dlhopis vrátane jeho výnosu splatný 31. decembra 2000. Podľa § 24 ods. 11, dlhopis podľa odseku 6 vrátane jeho výnosu je F. n. m. S.R. povinný splatiť oprávneným osobám najneskôr do konca roka 2001 t. j. 31. decembra 2001.

Uvedená právna otázka bola riešená dovolacím senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na základe dovolania žalobcu rozsudkom sp. zn. 1ObdoV 95/2005 z 26. októbra 2006. Dovolací súd dospel k záveru, že základnú otázku splatnosti dlhopisov s dôsledkom vzniku povinnosti týmto dňom dlhopisy vyplatiť, rieši ustanovenie § 24 ods. 6 zák. č. 92/1991 Zb. v jeho platnom znení. Ak je otázka splatnosti riešená týmto ustanovením, potom je logické, že zákon túto otázku nemôže riešiť a ani nerieši iným spôsobom v ďalšom ustanovení, a to v § 24 ods. 11 cit. zákona. Uvedené potvrdzuje aj znenie odseku 10 § 24, podľa ktorého žalovaný mohol dlhopisy splatiť aj pred uvedenou dobou splatnosti t. j. pred dátumom 31. decembra 2000. Teda, ak k tomuto dňu bolo zákonom stanovené, že dlhopisy sú splatné, potom tie dlhopisy nemohli byť zároveň aj nesplatné. Znenie odseku 11 je nutné vidieť v širšom kontexte celkového znenia zákona č. 92/1991 Zb., a to najmä v znení jeho novely vykonanej zákonmi č. 304/1995 Z.z. a č. 322/1996 Z.z. Forma privatizácie štátneho majetku čo do rozsahu, ako aj dĺžky trvania, bola nepochybne mimoriadne náročná. Preto zákon nemohol opomenúť stanovenie doby, kedy je nutné túto privatizáciu ukončiť. K vymedzeniu tejto doby došlo práve v ustanovení odseku 11. Toto ustanovenie teda vôbec nerieši otázku splatnosti dlhopisov, lebo táto otázka už bola vyriešená v predchádzajúcich ustanoveniach a bolo by nelogické, ak by túto otázku zákon riešil opätovne. Dovolací súd sa súčasne stotožnil s argumentáciou žalobcu, že týmto ustanovením sa stanovuje všeobecná doba splatnosti dlhopisov s tým, že pre jednotlivé kategórie ich majiteľov povinnosť ich splatiť je určená v odsekoch 6, 7 cit. zákona. Podľa názoru dovolacieho súdu žalovanému nič nebránilo ku dňu uvedenému v odseku 6, 7 § 24 cit. zákona svoju povinnosť splniť. Žalovaný sa preto dostal do omeškania už dňom 1.1.2001 (ods. 6), resp. 1.1.1998 (ods. 7).

Prihliadnuc na vyššie citovaný právny názor vyslovený dovolacím senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je v tomto prípade potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že pre stanovenie splatnosti dlhopisu vrátane jeho výnosu je rozhodné ustanovenie § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb. Žalovaný bol preto povinný splatiť dlhopisy s ich výnosmi majiteľom do 31. decembra 2000 tak, ako to určil právny predpis. Ustanovenie § 24 ods. 11

cit. zákona je v zmysle § 25 cit. zákona len určením konca privatizačnej vlny, pričom nemá vplyv na určenie momentu vzniku splatnosti dlhopisov F. n. m. S.R.

Ak sa žalovaný dňom 1.1.2001 dostal do omeškania so splatením peňažného dlhu (menovitej hodnoty a výnosu dlhopisu F. n. m. S.R.), vzniklo majiteľom dlhopisov právo na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska. Súd prvého stupňa nerozhodol vecne správne, ak žalobu zamietol ako nedôvodnú.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa v uplatnenej veci dospel k inému právnomu záveru ako súd odvolací, nevykonal navrhované dôkazy účastníkov konania. Preto z dôvodu zachovania zásady dvojinstančnosti konania Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom prejednaní veci, v ktorom je viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 OSP, súd prvého stupňa vykoná dokazovanie rozporovaných skutočností, ktoré žalovaný uviedol v priebehu konania, v jeho odvolaní a predniesol na pojednávaní odvolacieho súdu, najmä námietku neposkytnutia súčinnosti veriteľa v súvislosti s posudzovaním omeškania dlžníka v zmysle § 520 Občianskeho zákonníka.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 20. marca 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: